

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

03 ऑक्टोबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

टीप: 1 आणि 2 ऑक्टोबर राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय चालू घडामोडींचे लेख किंवा विषय आगामी अड्डापेडिया (03 ऑक्टोबर 2023 ते 07 ऑक्टोबर 2023) च्या फाइल्समध्ये हळूहळू वितरीत केले जातील.

"हैप्पी स्टडिंग."

- Adda247 टीम

मेडिसिन नोबेल 2023

संदर्भ

2023 चा फिजिओलॉजी किंवा मेडिसिन मधील नोबेल पारितोषिक हंगेरियन बायोकेमिस्ट **कॅटालिन करिको** आणि अमेरिकन फिजिशियन-शास्त्रज्ञ **ड्र्यू वेइसमन** यांना प्रदान करण्यात आले आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे

- "COVID-19 विरुद्ध प्रभावी mRNA लसींचा विकास करण्यास सक्षम करणाऱ्या न्यूक्लियोसाइड बेस मॉडिफिकेशनच्या शोधांसाठी" त्यांना सन्मानित करण्यात आले.
- स्वीडिश कॅरोलिंस्का इन्स्टिट्यूटर्फे दरवर्षी मेडिसिन नोबेल दिला जातो
- mRNA म्हणजे **मेसेंजर RNA**
- मेसेंजरला असे म्हटले जाते कारण ते **डीएनए कडून सेलच्या साइटोप्लाझममध्ये सूचना वाहून नेतात**, जिथे ते संदेश विविध प्रथिने तयार करण्यासाठी 'वाचले' जातात.

Adda247

Maharashtra ka mahapack

Live classes, Test series
Recorded videos, E-books

MPSC (राज्यसेवा) MPSC (संयुक्त) महाराष्ट्र पोलीस
तलाठी, वनरक्षक, कृषी विभाग महानगर पालिका नगर
परिषद, जिल्हा परिषद, SSC & ALL OTHER STATE
EXAM

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

mRNA लस

mRNA लसी बदल

- 1994 मध्ये प्रथम या लसीचे प्रात्यक्षिक करण्यात आले.
- त्यांना मेसेंजर आरएनए असेही म्हणतात.
- mRNA लस **mRNA चा तुकडा थेट सेलमध्ये आणून कार्य** करतात.
- या mRNA चा वापर करून, पेशी विषाणूजन्य प्रथिने तयार करू शकतात.
- सामान्य प्रतिरक्षा प्रतिसादाचा एक भाग म्हणून, रोगप्रतिकारक यंत्रणा प्रथिने परदेशी असल्याचे ओळखते आणि **प्रतिपिंड नावाचे विशेष प्रथिने तयार करते.**
- एकदा तयार झाल्यानंतर, **शरीराने रोगजनकांपासून मुक्त झाल्यानंतरही, प्रतिपिंड शरीरात राहतात**, जेणेकरून रोगप्रतिकारक यंत्रणा पुन्हा उघड झाल्यास त्वरित प्रतिसाद देऊ शकते.

मर्यादा - ते अत्यंत कमी तापमानात साठवले जाणे आवश्यक आहे कारण ते बाहेरील वातावरणाच्या संपर्कात आल्यावर नष्ट होतात.

ASTRA BVR क्षेपणास्त्र

संदर्भ

- भारतीय हवाई दलाने (IAF) स्वदेशी अस्त्र बियाँड व्हिज्युअल रेंज (BVR) क्षेपणास्त्रासाठी भारत डायनॅमिक्स लिमिटेड (BDL) सोबत दोन करार केले आहेत.

ASTRA क्षेपणास्त्र बदल

- हे **स्वदेशी** बियाँड व्हिज्युअल रेंज (BVR) **हवेतून हवेत मारा** करणारे क्षेपणास्त्र आहे.
- हे अत्यंत युक्तीने **सुपरसोनिक हवाई लक्ष्यांना** गुंतवून नष्ट करते.
- हे **डिफेन्स रिसर्च अँड डेव्हलपमेंट लॅबोरेटरी (DRDL)**, रिसर्च सेंटर इमरात (RCI) आणि DRDO च्या इतर प्रयोगशाळांनी डिझाइन आणि विकसित केले आहे.
- स्वदेशी Astra BVR ने स्वदेशी निर्मित तेजस फायटरकडून गोळीबार करणे हे '**आत्मनिर्भर भारत**' च्या दिशेने एक मोठे पाऊल आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

LCA तेजस लढाऊ विमान

विमानाबद्दल

- हे त्याच्या वर्गातील सर्वात हलके, सर्वात लहान आणि शेपटीविरहित मल्टी-रोल सुपरसॉनिक लढाऊ विमान आहे.
- हे विमान हवेतून हवेत, हवेतून पृष्ठभागावर वाहून नेण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे.
- हे एक अचूक-मार्गदर्शित शस्त्र आहे.
- त्यात हवेतून हवेत इंधन भरण्याची क्षमता आहे.
- तेजसची कमाल पेलोड क्षमता 4000 किलो आहे.
- गती: माक 1.8.

नोबेल पुरस्कार

पुरस्काराबद्दल

- नोबेल पारितोषिकांची निर्मिती स्वीडनमधील 19व्या शतकातील व्यापारी आणि रसायनशास्त्रज्ञ अल्फ्रेड नोबेल यांनी केली होती.
- राष्ट्रंमधील बंधुभावासाठी उत्कृष्ट कार्य करणाऱ्यांना हा पुरस्कार दिला जातो.
- भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, साहित्य, शांतता आणि वैद्यकशास्त्र या विषयांत पारितोषिके दिली जातात.
- त्यांच्या मृत्यूनंतर पाच वर्षांनी 1901 मध्ये पहिले नोबेल पारितोषिक देण्यात आले.
- 1968 मध्ये, स्वीडनच्या मध्यवर्ती बँकेने अर्थशास्त्रासाठी सहावे पारितोषिक तयार केले.
- आजपर्यंत, 60 महिलांनी नोबेल पारितोषिके जिंकली आहेत, ज्यात 25 वैज्ञानिक श्रेणींचा समावेश आहे.

तुम्हाला माहीत आहे का?

- आजपर्यंत केवळ चार महिलांना भौतिकशास्त्रातील नोबेल पारितोषिक मिळाले आहे आणि फक्त दोन महिलांना अर्थशास्त्राचे नोबेल पारितोषिक मिळाले आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

MGNREGA योजना

संदर्भ

MGNREGA निधी रोखण्यासाठी पश्चिम बंगालमधील MGNREGA कार्डधारक नवी दिल्लीत आंदोलन करत आहेत.

MGNREGA बदल

- 2005 मध्ये पास झालेला हा कायदा आहे जो भारतातील ग्रामीण नागरिकांना "काम करण्याच्या अधिकाराची" हमी देतो.
- महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा 2005 च्या कायद्याद्वारे ते सादर केले गेले.
- हे ग्रामीण विकास मंत्रालयाच्या अंतर्गत काम करते
- अकुशल कामगारांना रोजगार उपलब्ध करून देणे हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे.
- या अंतर्गत, सरकार पात्र ग्रामीण कुटुंबातील प्रौढ सदस्याला किमान 100 दिवस अकुशल मॅन्युअल कामाची हमी देते.
- ग्रामीण भागातील नागरिकांना रोजगार उपलब्ध करून देणे आणि त्यांची आर्थिक परिस्थिती सुधारणे हे MGNREGAचे मुख्य उद्दिष्ट आहे.
- ही एक केंद्र-प्रायोजित योजना आहे म्हणजेच ही योजना केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारांद्वारे संयुक्तपणे वित्तपुरवठा केली जाते.

सर्वात कमी रहदारी असलेल्या जगातील शीर्ष 10 राष्ट्रांमध्ये भारतीय शहरे

संदर्भ

नॅशनल ब्युरो ऑफ इकॉनॉमिक रिसर्चने (NBER) केलेल्या अभ्यासानुसार, महाराष्ट्रातील भिवंडी, कोलकाता आणि बिहारमधील आरा हे जगातील सर्वात मंद गतीच्या 10 शहरांमध्ये आहेत.

NBER बदल

- नॅशनल ब्युरो ऑफ इकॉनॉमिक रिसर्च (NBER) ही एक खाजगी, ना-नफा, अपक्षीय संशोधन संस्था आहे.
- त्याचा उद्देश अर्थव्यवस्था कशी कार्य करते याबद्दल अधिक समज वाढवणे हा आहे.
- हे सार्वजनिक धोरणकर्ते, व्यावसायिक तज्ञ आणि शैक्षणिक समुदायामध्ये आर्थिक संशोधनाचा प्रसार करते.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

WHO ने सहायक तंत्रज्ञानासह मलेरिया लस वापरण्यास मान्यता दिली

तुम्हाला माहित आहे का?

घाना हा लस मंजूर करणारा पहिला आफ्रिकन देश ठरला.

संदर्भ

अलीकडेच जागतिक आरोग्य संघटनेने (WHO) R21/Matrix-M मलेरिया लसीची शिफारस केली होती.

R21/Matrix-M बदल

- हे ऑक्सफर्ड विद्यापीठ आणि सीरम इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडिया यांनी विकसित केले आहे,
- 75%** पेक्षा जास्त परिणामकारकता प्राप्त करणारी ही पहिली लस आहे. (जागतिक आरोग्य संघटनेने ठरवलेले ध्येय).
- हे 5-36 महिने वयोगटातील मुलांसाठी वापरण्यासाठी मंजूर केले गेले आहे, ज्या वयोगटाला मलेरियामुळे मृत्यूचा सर्वाधिक धोका आहे.
- मॅट्रिक्स-एम, नोव्हॉक्सने विकसित केलेले **सॅपोनिन-आधारित सहायक**, मजबूत आणि दीर्घकाळ टिकणारी रोगप्रतिकारक प्रतिक्रिया उत्तेजित करण्यासाठी लसीमध्ये वापरली जाते.
- प्रादेशिक लिम्फ नोड्समध्ये प्रतिजन सादरीकरण मॅट्रिक्स-एम सहाय्यक द्वारे सुधारले जाते, जे इंजेक्शन साइटवर प्रतिजन-प्रस्तुत पेशींच्या प्रवेशास देखील प्रोत्साहित करते.

कॉलरा वर WHO रेकॉर्ड

संदर्भ

वर्ल्ड हेल्थ ऑर्गनायझेशन (WHO) च्या साप्ताहिक महामारीविज्ञानाच्या नोंदीनुसार, कॉलराबद्दल काही महत्वाचे निष्कर्ष नोंदवले गेले.

प्रमुख निष्कर्ष

- 2021 च्या तुलनेत 2022 मध्ये जगात दुप्पट कॉलराच्या रुग्णांची नोंद झाली.
- कॉलराची सर्वाधिक प्रकरणे आफ्रिका आणि आशियामधून नोंदवली जात आहेत, युरोपमध्ये काही "आयातित प्रकरणे" आहेत.
- 2021 आणि 2022 दरम्यान, आफ्रिकेत 29% कमी प्रकरणे आणि 52% कमी मृत्यू नोंदवले गेले.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.